

Bryllupsdag på Troidhaugen

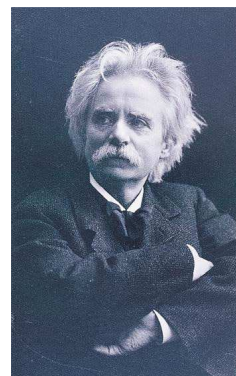
af Edvard Grieg

i version for symfoniorkester

Om Edvard Grieg

Der var både masser af musik og en solid økonomi i Edvard Griegs barndomshjem. Hans bedsteforældre spillede i hjembyen Bergens byorkester, og Edwards mor havde studeret klaver på musik-konservatoriet i Hamburg, hvilket dengang var ganske usædvanligt for en kvinde. Samtidig var Griegs far en driftig forretningsmand, og det var denne kombination af at have en fremragende klaverlærer lige ved hånden og økonomisk støtte i baghånden, som siden skulle give så gode resultater for den unge Edvard.

Grieg kom til verden i 1843 og blev allerede meget tidlige fascineret af musik. Han kunne sidde timevis ved klaveret og undersøge dets klangmuligheder. I skolen var han til gengæld luddoven og prøvede at slippe for undervisning, så snart han kunne se sit snit til det. Men Grieg nåede heller ikke at fuldføre sin skolegang, før en bekendt af familien, en meget kendt violinist, opdagede Griegs talent og sørgede for, at han som 15-årig kom til musikkonservatoriet i Leipzig for at studere.

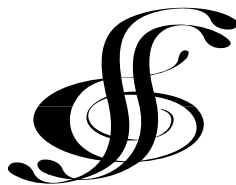

Efter studieårene i Tyskland, drog Grieg til København, som på den tid var Skandinaviens kulturhovedstad. Her forelskede han sig i sin kusine Nina Hagerup. Hun var også musiker og kunne både spille klaver og synge. De to besluttede at forlove sig, men det var begge deres familier meget imod, for det stod sløjt til med indtægterne hos det unge par. De giftede sig dog alligevel og fik en datter, som desværre døde, da hun kun lige var fyldt et år. På det tidspunkt var Nina og Edvard flyttet til Kristiania (i dag: Oslo). Datterens død medvirkede efterfølgende til, at parret følte sig rodløse, fordi det meste af deres liv bestod af lange turneer rundt omkring i Europa. De gik endda fra hinanden en overgang, men fandt dog sammen igen og besluttede sig for at slå sig ned uden for Bergen på deres nye landsted Troidhaugen. Her boede de resten af deres liv sammen.

Edvard Grieg regnes for at være den største norske komponist gennem tiderne. Udover talrige lyriske stykker for soloklaver er hans musik til skuespillet Peer Gynt – senere sammenfattet i to suiter – særdeles elsket sammen med hans klaverkoncert. Grieg var meget inspireret af norsk folkemusik, og derfor er hans værker ofte præget af en særlig nordisk tone. Grieg døde i 1907 i Bergen efter flere års problemer med helbredet.

Bryllupsdag på Troidhaugen

Nina og Edvard Grieg fejrede deres sølvbryllup 11. juni 1892 på Troidhaugen, og der var fyldt med gæster ved deres hus. Til denne særlige lejlighed havde Edvard komponeret et stykke musik til sin kone - *Bryllupsdag på Troidhaugen*. Hovedtemaet er lyst og glad, og det passer fint til den begivenhed, det er skrevet til. Det er ikke svært at forestille sig hundredvis af feststemte mennesker en lys og dejlig sommerdag i slutningen af 1800-tallet. Værket blev oprindeligt skrevet for soloklaver som mange andre af hans lyriske stykker, men *Bryllupsdag på Troidhaugen* bliver også ofte spillet i andre konstellationer, heriblandt for symfoniorkester.

Arbejdsforslag til *Bryllupsdag på Troidhaugen* med fokus på lytning.

Spil først musikstykket for eleverne helt uden kommentarer eller fortælling om komponisten.

Tal derefter om deres umiddelbare indtryk af musikken – hvilke stemninger udtrykker værket, og hvordan er det opbygget. (Værket er struktureret i den såkaldte ABA-form).

Minder musikken eleverne om anden musik, de har hørt og i hvilken sammenhæng (film, musical eller noget helt andet).

Spørg også børnene om de kan gætte, hvor musikken kommer fra.

Musikken er som sagt komponeret i ABA-form. A-formen er præget af en ganske fast rytme, nogle gange er den næsten march-agtig. Derimod har B-delen en tre-delt rytme, som minder om lette valsetrin. Hør musikstykket igen og bed eleverne karakterisere forskellen på de to dele.

Prøv også at klappe den karakteristiske rytme fra henholdsvis A og B-delen. Snak her også om, hvordan disse rytmiske karakterer understøtter stemningerne i de to dele.

Hvilke instrumenter hører eleverne i orkestret? Hvilke er melodibærende?

Her kan I også snakke om instrumentgrupperne i orkestret. I *Bryllupsdag på Troidhaugen* spiller strygerne og træblæserne de detaljerede melodier og mere tilbagetrukne temaer. Derimod kommer messingblæserne og slagtøj for alvor på i de march-agtige sektioner.

Fortæl nu om baggrunden for musikstykket og om Grieg. Kan børnene genkende noget fra Griegs liv i musikken? (Karakteriserer A-delen selve den festlige dag på Troidhaugen, mens B-delen beskriver erindringen om Nina og Edvards år sammen - er melankolien et minde om deres afdøde datter?)

Hvis I har musikken til rådighed, kan I også lytte til Griegs musik til *Peer Gynt*. Der er der også masser af musikalske emner at tale om i *Morgenstemning*, *Anistras Dans* og *I Dovregubbens Hal*.

God fornøjelse i musiktimerne!

Mange hilsner

Per Weile Bak

Nina og Edvard Grieg